

Tájékoztató az egészségügyi szolgálati jogviszonyról és a veszélyhelyzet idején alkalmazandó munkajogi rendelkezésekről

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény („Eszjtv.”), valamint fontosabb végrehajtási rendeletei elfogadásra és kihirdetésre kerültek. Emellett kiadásra kerültek a veszélyhelyzet alatt hatályos kormányrendeletek, amelyben találhatóak munkavállalókat érintő szabályozások. A munkatársakat érintő fontosabb változásokról az alábbiakban adunk tájékoztatást.

A Klinikai Központ **egészségügyi dolgozóit** érinti a jogállásváltozás (a jogszabály megfogalmazása szerint az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá az egészségügyi tevékenységben közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy). A Klinikai Központ működtetésében, üzemeltetésében résztvevő ún. **egészségügyben dolgozókra nem terjed ki** a törvény hatálya. Ez azt jelenti, hogy ők maradnak közalkalmazottak.

1. Jogviszony átalakulás

Az egészségügyi dolgozók közalkalmazotti jogviszonya **2021. március 1-jén** alakul át egészségügyi szolgálati jogviszonnyá, ezt megelőzően az őket érintő változásokról és a munkaszerződés tervezett tartalmáról írásbeli tájékoztatást fognak kapni. A **munkaszerződéseket 2021. február 28-ig** meg kell kötni, tehát alá kell írni a feleknek. Amennyiben ez nem történik meg, az érintettek jogviszonya a jogszabály erejénél fogva 2021. március 1. napján megszűnik. Ebben az esetben a munkavállalót közalkalmazotti jogviszonyban töltött ideje alapján az alábbi mértékű végkielégítés illeti meg:

- a) kevesebb mint 20 év figyelembe vehető szolgálati idő esetén 1 havi,
- b) legalább 20 év, de 30 évnél kevesebb figyelembe vehető szolgálati idő esetén 2 havi,
- c) legalább 30 év figyelembe vehető szolgálati idő esetén 3 havi,

a jogviszony megszűnésekor érvényes illetményének megfelelő összeg.

2. Illetmény és egyéb bérelemek

Az orvos, szakorvos, fogorvos, szakfogorvos, gyógyszerész, szakgyógyszerész, továbbá a Kormány rendeletében meghatározott munkakörben foglalkoztatott, továbbá egyéb, nem egészségügyi egyetemi végzettséggel, valamint nem egészségügyi egyetemi végzettséggel és egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel rendelkező egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy illetményének el kell érnie az Eszjtv. 1. mellékletben az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy fizetési fokozatához meghatározott összeget, és nem haladhatja meg a Kormány rendeletében meghatározott összeget, ennek hiányában a fizetési fokozathoz az 1. mellékletben meghatározott összeg százhusz százalékat.

Azon egészségügyi dolgozók, akiket az Eszjtv. 1. melléklete szerinti béremelés érint, **az emelt bérre január és február hónapokra is** jogosultak lesznek.

Az országos kórház-főigazgató (OKFŐ) az Eszjtv. 1. sz. melléklete szerinti illetményen felül további díjakat, azok feltételeit és mértékét megállapíthatja, ideértve különösen a kötelezően elrendelt ügyelet, a készenlét, az önként vállalt többletmunka, a helyettesítés és kirendelés eseteit.

Az egészségügyi ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó egészségügyi szakdolgozókat továbbra is megilletik a vonatkozó kormányrendelet szerinti pótlékok (intenzív terápiás, asszisztensi, traumatológiai, stb.), és illetményük is az itt rögzített bértábla alapján kerül megállapításra.

3. Munkáltató személye

A törvény szerint a munkáltatói jogokat az egészségügyi szolgáltató irányítására vonatkozó jogszabályban meghatározott személy gyakorolja. Ez azt jelenti, hogy **a veszélyhelyzet idejére kihirdetett szabályozás szerint** a betegellátási munkakörben foglalkoztatottak esetén a kinevezési és felmentési jogkört az OKFŐ gyakorolja. Az egyéb munkáltatói jogkör marad a KK elnökének hatáskörében. Az OKFŐ szabályzatban határozza meg a munkáltatói jogkör delegálásának szabályait.

4. Munkaköri besorolásra vonatkozó szabályok

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyt a munkáltató alaptevékenységének ellátásával összefüggő munkakörbe szükséges besorolni az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározottak szerint. Az új szabályozás a jelenleg nem oktatói, kutatói munkakörben foglalkoztatottak esetében nem jelent változást a jelenlegi szabályokhoz képest.

5. Összeférhetlenségi szabályok

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy további munkavégzésre irányuló jogviszonyt, ideértve más keresőfoglalkoztatást, valamint díjazás ellenében folytatott tevékenységet is – a tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony (a továbbiakban együtt: gyakorolható tevékenység) kivételével – **kizárólag az Országos Kórházi Főigazgatóság OKFŐ által kijelölt magasabb vezetőjének előzetes engedélyével** létesíthet.

A gyakorolható tevékenység végzésére irányuló jogviszony kizárólag a fenti vezető előzetes engedélye alapján létesíthető, ha a munkavégzés időtartama részben azonos az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy munkaidejével. **Az engedélykötelessé váló tevékenység, illetve jogviszony engedélyeztetése iránti kérelmet az egészségügyi szolgálati jogviszony létrejöttét követő 60 napon belül kell előterjeszteni.** Az előzetes engedély kérésének elmulasztása esetén az egészségügyi szolgálati jogviszony azonnali hatályú felmondással megszüntethető.

Nem kell engedélyt kérni az igazságügyi szakértői és szakkonzultánsi, a halottvizsgálati szaktanácsadói tevékenység végzéséhez, egészségügyi szakmai kamarai tisztség betöltéséhez, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet szerinti egészségügyi tevékenység végzéséhez, valamint a donor alkalmassági vizsgálat végzésére irányuló jogviszony létesítéséhez.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy az őt foglalkoztató egészségügyi szolgáltató székhelyén vagy telephelyén nem végezhet olyan egészségügyi tevékenységet, amire az egészségügyi szolgálati jogviszonya nem terjed ki.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy az egészségügyi szolgálati jogviszony keretében – az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. § i) pontja szerinti sürgős szükség esetét és a Kormány rendeletében meghatározott eseteket kivéve – **nem nyújthat egészségügyi szolgáltatást ugyanazon személy számára, akinek más – e törvény hatálya alá nem tartozó – jogviszonyban már ugyanazon betegség tekintetében egészségügyi szolgáltatást nyújtott.**

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy köteles a munkáltatónak haladéktalanul írásban bejelenteni, ha vele szemben az egészségügyi szolgálati jogviszony létesítésekor vagy fennállása alatt az e törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merült fel, vagy ha az egészségügyi szolgálati jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe került. A munkáltató köteles haladéktalanul írásban felszólítani az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyt, hogy az összeférhetlenséget harminc napon belül szüntesse meg, vagy köteles a szükséges intézkedést megtenni az összeférhetlenség kizárására.

6. A munkaidőre vonatkozó szabályok

A munkaidőkeret a jelenlegi 6 hónap helyett 3 hónapra módosul.

A pihenőidő az eddigi 8 óra helyett 11 órára emelkedik.

Hat munkanapot követően heti egy pihenőnapot, és havonta legalább egyszer heti két pihenőnapot egybefüggően szombatra és vasárnapra biztosítani kell.

A munkaközi szünet időtartama továbbra is munkaidőnek minősül, minimális mértéke 20 perc, illetve, ha a munkaidő a kilenc órát meghaladja, akkor további 25 perc.

Teljes napi munkaidő és teljes évi jogviszony esetén naptári évenként kétszázötven óra rendkívüli munkaidő rendelhető el (az egészségügyi ügyelet továbbra sem minősül rendkívüli munkaidőnek).

7. Felmondási idő, szolgálati elismerés, végkielégítés szabályai

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott személyre a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti felmondási idő (legalább 30 és – a jogviszonyban töltött idő függvényében – legfeljebb 90 nap) alkalmazandó. Végkielégítésre a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti feltételekkel azonosan jogosult, és a jelenlegi jubileumi jutalom szabályaival megegyezően a jogviszonyban töltött idő (25, 30, 40 év) alapján szolgálati elismerésre jogosult.

A nyugdíjasnak minősülő munkavállaló felmentése esetén, ha legalább 35 évi jogviszonnyal rendelkezik, nincs lehetőség a 40 éves jogviszony esetén járó szolgálati elismerés kifizetésére.

8. Oktató orvosokra vonatkozó rendelkezések

A Klinikai Központ szervezeti egységeiben oktatói, kutatói munkakörben foglalkoztatott egészségügyi dolgozók esetében az eddigi egységes közalkalmazotti jogviszonyt 2021. március 1-jétől két jogviszony váltja fel:

- egyrészt a jelenlegi közalkalmazotti jogviszony egészségügyi szolgálati jogviszonnyá alakul át, melyre az e jogviszonyra vonatkozó általános szabályok lesznek irányadók. **Oktatói, kutatói tevékenység az egészségügyi szolgálati jogviszony keretében nem végezhető, a klinikai képzésben az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott dolgozó oktatást kiegészítő és segítő feladatokban azonban részt vehet.**
- másrészt az egészségügyi felsőoktatási intézményben **az egészségügyi szolgálati jogviszonyban betegellátási munkakörben foglalkoztatott alkalmazott** az Nftv.-ben, illetve a felsőoktatási intézmény szabályzatában foglalt feltételek teljesítése esetén az Nftv. 27. § (1) bekezdése szerint **oktatói munkakörben**, illetve az Nftv. 33. § (2) bekezdése szerint **kutatói munkakörben is foglalkoztatható az egészségügyi szolgálati jogviszonya mellett, azzal, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyban és az oktatói, illetve kutatói munkakör ellátására irányuló jogviszonyban végzett tevékenység munkaidő szempontjából egy jogviszonyban végzett munkának minősül.**

Fentiek végrehajtása tekintetében még egyeztetések folynak.

A foglalkoztatás esetén az érintettek a kettős feladatellátási kötelezettségük és jogviszonyuk körében az egészségügyi minimumfeltételek, valamint az oktatási akkreditáció szempontjából is figyelembe vehetők. Az oktatói és kutatói munkakörhöz kapcsolódóan kizárólag 25 nap pótszabadság jár, amelynek kiadása az egészségügyi szolgálati jogviszonyban járó szabadsággal együtt történik.

9. Rezidensekre vonatkozó rendelkezések

Az ÁEEK 2020. december 31. napjával megszűnik, feladatait az Országos Kórházi Főigazgatóság veszi át. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzést **2021. január 1-jét követően megkezdő rezidens foglalkoztatója a szakképzésre akkreditált egészségügyi szolgáltató.**

A szakorvosképzésért felelős államigazgatási szerv 2020. december 31-ig intézkedik az általa foglalkoztatott rezidensek foglalkoztatás céljából történő átadásáról a rezidens elsődleges képzőhelyeként kijelölt egészségügyi szolgáltató részére. Amint átadás részleteiről információt kapunk, az érintetteket tájékoztatni fogjuk.

A rezidenst a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ **2021.01.01. napjától** közalkalmazotti jogviszony keretében köteles foglalkoztatni azzal, hogy a rezidens besorolási illetménye nem lehet kevesebb, mint a 2020. december 31. napját megelőzően megállapított besorolási illetmény.

Ezt követően **2021. március 1. napjától** egészségügyi szolgálati jogviszonyban kerülnek foglalkoztatásra. A rezidensi pótlékre – rezidensi képzési díj jogcímen - az érintettek 2021. március 1. napját követően is jogosultak lesznek (24.000 Ft).

10. A vezetőkre vonatkozó rendelkezések

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyba kerülő vezetők munkaszerződése fogja tartalmazni a vezetői megbízásra vonatkozó rendelkezéseket. A vezetők megbízására egyedi döntés vagy meghívásos eljárás keretében kerül sor. Ezen vezetői megbízások kiadására – az elnök kivételével – az OKFŐ jogosult. Ennek részletszabályait még várjuk.

Magasabb vezetői megbízásnak minősül

- a) az intézményvezetésre adott megbízás, a klinikai központ vezetésére adott megbízás,
- b) az orvosigazgatói (szakmai intézményvezető-helyettesi), ápolási igazgatói feladatok ellátására adott megbízás,
- c) gazdasági igazgatói megbízás.

Vezetőnek minősül – a fentiek kivételével – az intézmény önálló szervezeti egységének vezetője, valamint a munkamegosztás szempontjából elkülönült szervezeti egység vezetője.

A klinikaigazgató helyettesei nem minősülnek vezetőnek az új szabályok szerint.

A magasabb vezetői, illetve vezetői megbízásra irányuló egészségügyi szolgálati munkaszerződésnek tartalmaznia kell, hogy a magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás a munkáltató részéről egyoldalúan visszavonható. A magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás visszavonását követően az érintettet a magasabb vezetői, illetve vezetői megbízás előtti munkakörben kell továbbfoglalkoztatni, ennek hiányában a munkáltató a képesítésének megfelelő másik munkakört köteles felajánlani számára. Ha az érintett nem járul hozzá a továbbfoglalkoztatásához, az egészségügyi szolgáltatóval fennálló jogviszonya végkielégítés fizetése mellett megszűnik.

11. A kollektív szerződésre vonatkozó rendelkezés

Az Eszjtv. 19. § (17) bekezdése szerinti kollektív szerződések 2021. január 1-jén hatályukat veszítik. A Pécsi Tudományegyetem kollektív szerződésének megszűnését ezen rendelkezés nem eredményezi, azonban az egészségügyi tevékenység végzésére vonatkozó rendelkezések 2021. január 1-től nem alkalmazhatók.

12. Megbízási szerződéssel foglalkoztatottakra vonatkozó rendelkezések

Főszabály szerint 2021. március 1-jét követően csak egészségügyi szolgálati jogviszony keretében lehet egészségügyi tevékenységet végezni. Ez alól két esetben enged kivételt a törvény: továbbra is lehetőség lesz közreműködői és önkéntes segítői jogviszony keretében egészségügyi tevékenységet végezni, ez a lehetőség azonban a személyes közreműködői tevékenységre – az OKFŐ által engedélyezett esetek kivételével – nem terjed ki. A szabadfoglalkozású megbízási szerződések megszüntetésre kerülnek eddig az időpontig.

13. 2021. január és február hónapokra vonatkozó átmeneti rendelkezések

2021. január 1-től az orvos bértábla alá tartozó egészségügyi dolgozók az Eszjtv. bértáblának megfelelő – tehát az emelt – illetményt fogják kapni a jelenlegi helyett.

A mozgóbér és egyéb pótlékok alapja és mértéke azonban a 2020. december 31-én hatályos bér.

Ez tehát azt jelenti, hogy a Kollektív Szerződésben rögzített mértékű ügyeleti pótlék kerül számfejtésre a decemberi alappal (tehát nem az emelt illetmény lesz az alapja).

A szakdolgozók illetményének szabályai nem változnak.

A rezidensek 2021. január 1-től a PTE közalkalmazottai lesznek, tehát a velük kötött megbízási szerződések megszüntetésre kerülnek. Ügyeleti tevékenységük a többi közalkalmazottéval azonos szabályok szerint kerül beosztásra és kifizetésre.

14. A közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének tilalma a közalkalmazott részéről a veszélyhelyzet időtartama alatt

Felhívjuk kedves munkatársaink figyelmét, hogy a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központban foglalkoztatott **egészségügyi dolgozó és egészségügyben dolgozó az egészségügyi szolgáltatónál fennálló jogviszonyát** – a rendkívüli megszüntetés kivételével – **nem szüntetheti meg a veszélyhelyzet** kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) **ideje alatt** (2021. február 8-ig). A munkavállaló tehát **lemondással és próbaidő alatt azonnali hatállyal nem** szüntetheti meg a jogviszonyát, de pl. a közös megegyezés, illetve a nők 40 éves kedvezményes nyugdíjazására vonatkozó felmentés lehetősége továbbra is fennáll. A jogszabályi tilalomba ütköző közalkalmazotti jognyilatkozat jogellenesnek minősül, mely esetben a közalkalmazott a 2 hónapos lemondási idejére járó távolléti díj megfizetésére köteles a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény Mt.) 84. §-a értelmében.

Pécs, 2020. december 14.

Humánpolitikai Igazgatóság

Vonatkozó jogszabályok:

- 2020. évi C. törvény - az egészségügyi szolgálati jogviszonyról (Eszjtv.)
- 528/2020. (XI. 28.) Korm. rendelete az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény végrehajtásáról (Eszjtv. vhr.)
- 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló
- 530/2020. (XI. 28.) Korm. rendelete az egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók jogviszonyával kapcsolatos egyes kérdésekről
- 524/2020. (XI.25.) Korm. rendelet az orvos-és egészségtudományi felsőoktatási intézmények irányító megyei intézményi feladatokat is ellátó klinikai központjainak irányítására a veszélyhelyzet idején alkalmazandó szabályokról

Hatályba lépés: Eszjtv. 2020. november 18-tól, Eszjtv. vhr. **2021. január 1.**, illetve attól a naptól kell alkalmazni, amikor az Eszjtv. hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatónál foglalkoztatott jogviszonya a jogszabály erejénél fogva egészségügyi szolgálati jogviszonnyá alakul át.